

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2688

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kilpeläinen, Päivi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Olemmeko suomalaisia vai eurooppalaisia? Tutkimus yliopisto-opiskelijoiden identiteetistä, samastumisesta, autostereotypioista, sisäryhmän suosimisesta, minäkäsityksistä ja kansallisuuskuvista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-04-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 83 + 16
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradussani haluan osallistua keskusteluun, joka on noussut Euroopan unionin laajenemis- ja integraation syventämispyrkimyksistä: syrjäyttääkö uusi, yhtenäinen eurooppalainen identiteetti kansallisen identiteetin vai onko keskustelussa kyse ”savusta ilman tulta”.</p> <p>Tarkasteltavana oli yliopisto-opiskelijoiden samastuminen asuinalueeseensa, suomalaisiin tai eurooppalaisiin sekä mahdollinen sisäryhmää kohtaan koettu myönteisyys ja sisäryhmän suosinta sekä kansallisuuskuvat.</p> <p>Aineisto (n=99) kerättiin 2001 keväällä Helsingin yliopiston opiskelijoiden keskuudesta. Vastaajien keski-ikä oli 25 vuotta (M=24.62, SD=6.67) ja miltei kaikki asuivat Helsingissä tai pääkaupunkiseudulla (91 %). Lähdes puolet vastaajista opiskeli valtiotieteellisessä tiedekunnassa (43 %).</p> <p>Henri Tajfelin sosiaalisen identiteetin teorian mukaan sosiaalinen identiteetti perustuu ihmisen tietoisuuteen tietyn sosiaalisen ryhmän tai ryhmien jäsenyydestä, johon liittyvät arvo- ja emotionaaiset merkitykset. Sosiaalisen vertailun avulla pyritään tuottamaan, saavuttamaan tai säilyttämään oman ryhmän myönteinen sosiaalinen identiteetti.</p> <p>Koko aineiston tarkastelussa yliopisto-opiskelijat samastuivat vahvimmin suomalaisiin. Eurooppalaisiin samastuminen oli alueellista samastumista vahvempaa. Myönteisten ja kielteisten piirteiden katsottiin olevan tyypillisempiä suomalaisille kuin eurooppalaisille. Autostereotypia suomalaisista oli myönteinen ja stereotypia eurooppalaisista oli myönteinen. Yliopisto-opiskelijoilla oli vahvempi yksilö- kuin yhteisökeskeinen minäkäsitys.</p> <p>Oletusten mukaisesti vahvemmin suomalaisiin samastuneet yliopisto-opiskelijat katsoivat myönteisten piirteiden olevan tyypillisempiä suomalaisille kuin eurooppalaisille ja heikoiten suomalaisiin samastuneet katsoivat kielteisten piirteiden olevan tyypillisempiä suomalaisille kuin eurooppalaisille. Samoin eurooppalaisiin vahvasti samastuneet yliopisto-opiskelijat katsoivat myönteisten piirteiden olevan tyypillisempiä eurooppalaisille kuin suomalaisille ja heikoiten eurooppalaisiin samastuneet katsoivat myönteisten piirteiden olevan tyypillisempiä suomalaisille kuin eurooppalaisille.</p> <p>Oletusten mukaisesti vahvasti suomalaisiin samastuneet yliopisto-opiskelijat kuvasivat suomalaisia vahvemmin myönteisillä kuin kielteisillä piirteillä. Osittain oletusten mukaisesti vahvasti eurooppalaisiin samastuneet yliopisto-opiskelijat kuvasivat eurooppalaisuutta vahvemmin myönteisillä kuin kielteisillä piirteillä.</p> <p>Oletusten vastaisesti yhteisökeskeisen minäkäsityksen ja suomalaisiin samastumisen välillä ei ollut yhteyttä. Samoin oletusten vastaisesti yhteisökeskeisen minäkäsityksen ja eurooppalaisiin samastumisen välillä oli yhteys.</p> <p>Kansallisuuskuvien sisältönä olivat 45 sanan luettelosta muodostetut viisi summamuuttujaa: moderni talous, demokraattiset arvot, sivistys, patriotismi ja perintö. Suomalaisiin samastumisen ja perinteisiä, kotimaahan liittyviä sanoja sisältävien kansallisuuskuvien osa-alueiden välillä oli yhteys. Samoin eurooppalaisiin samastumisen ja moderneja, talouteen liittyviä sanoja sisältävien kansallisuuskuvien osa-alueiden välillä oli yhteys.</p> <p>Tuloksia on pohdittu teorian ja aikaisempien tutkimusten pohjalta.</p> <p>Tärkeimmät lähteet: Tajfel 1981; Turner, Hogg, Oakes, Reicher & Wetherell 1987; Smith, Maczynski & Helkama 2001; Smith, Giannini, Helkama, Maczynski & Stumpf painossa; Hinkle & Brown 1990; Mlicki & Ellemers 1996; Larsen, , Groberg, Krumov, Andrejeva, Kashlekeva, Russinova, Csepeli & Ommundsen 1995; Anttila 1992.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords opiskelijat – korkeakoulut samastuminen kansallinen identiteetti eurooppalaisuus stereotypiat minäkäsitykset kansallisuus - mielikuvat			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			